

ชื่อเรื่อง

: วิเคราะห์การบริหารจัดการองค์กร กรณีศึกษา

มูลนิธิศูภานิมิตแห่งประเทศไทย

ผู้จัดทำ

: สุรพงษ์ ธรรมบุรีสุทธิ์

หลักสูตร

: ศาสตราจารย์ดุษฎีบัณฑิต

วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมเมกิล瓦รี

มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: ดร.แม่น พงศ์อุดม

วันที่อนุมัติผลงาน

: 27 สิงหาคม พ.ศ. 2552

จำนวนหน้า

: 68 หน้า

คำสำคัญ

: การบริหาร การจัดการ

บทคัดย่อ

เอกสารวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลงานที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จากการทำงานของข้าพเจ้ากับมูลนิธิศูภานิมิตแห่งประเทศไทยเป็นระยะเวลา 8 ปี จนกระตุ้นให้เกิดความต้องการในการศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติม จึงได้เขียนเรื่องนี้ นำเสนอในลักษณะที่น่าสนใจและน่าอ่าน ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่สนใจในสาขาวิชาการบริหารจัดการ องค์กร และการดำเนินพันธกิจของมูลนิธิศูภานิมิตแห่งประเทศไทย และตระหนักรู้ถึงพระประลักษณ์และน้ำพร้าที่มีอยู่ในประเทศไทย รวมทั้งผู้ที่ต้องการให้มูลนิธิศูภานิมิตแห่งประเทศไทย ดำเนินงานพันธกิจหลักอย่างไรบ้างในประเทศไทย มีบทบาทอย่างไร ดำเนินการด้วยยุทธศาสตร์ หรือทิศทางใด เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายสูงสุด และวัตถุประสงค์หลักที่กำหนดไว้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ชื่อเรื่องว่า “วิเคราะห์การบริหารจัดการองค์กรของมูลนิธิศูภานิมิตแห่งประเทศไทย” ผู้เขียนได้แบ่งสาระสำคัญในเนื้อหาเป็น 5 บทด้วยกัน ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ สภาพปัจจุบัน และจุนใจในการเขียนวิทยานิพนธ์

สืบเนื่องจากการบริหารจัดการองค์กรของมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรคริสต์เดียนเพื่อการพัฒนาที่ประสบความสำเร็จ ก้าวหน้า จนได้รับความเชื่อถือ และยอมรับว่าเป็นองค์กรดีเด่นในการพัฒนา และสาธารณะกุศล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเด็ก ครอบครัว และชุมชน และเนื่องจากมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทยกำลังปรับเปลี่ยนบทบาท และทิศทางในการดำเนินพันธกิจเป็นองค์กรให้การสนับสนุนการดำเนินพันธกิจ และพึงพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบองค์กรอิสระ(Interdependent Entity) ทำให้ข้าพเจ้ามีแรงจูงใจที่จะทำการวิเคราะห์ เกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการองค์กร เพื่อนำเสนอแนวคิดให้แก่คณะกรรมการบริหารได้พิจารณา และจะเป็นแนวคิดสำหรับองค์กรคริสต์เดียนอื่นๆ รวมทั้งคริสตจักร และสถาบันต่างๆ ได้ศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติต่อไป

บทที่ 2 ลักษณะการบริหารจัดการองค์กร และการดำเนินพันธกิจของมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย

เนื้อหาสาระในบทนี้ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาโดยย่อ และพันธกิจหลักของมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทยที่ได้ดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1974 จนกระทั่งปัจจุบัน และได้แสดงแผนภูมิโครงสร้างการบริหารจัดการองค์กรรวมทั้งแผนผู้ทดสอบการบริหารจัดการ และการดำเนินพันธกิจช่วงปี 2009-2011 ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการขับเคลื่อนองค์กรสู่อนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับเปลี่ยนบทบาท และทิศทางการดำเนินพันธกิจในทศวรรษข้างหน้า ข้าพเจ้าได้ทำการประเมินสถานภาพขององค์กร และสรุปให้เห็นถึงจุดแข็งดีเด่น สภาพจุดอ่อนภายในองค์กร โอกาสที่ช่วยเอื้ออำนวยในการดำเนินงาน และอุปสรรค/ปัญหาต่างๆ ที่จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข

บทที่ 3 ปรัชญา แนวคิด และศาสตร์สู่การบริหารจัดการองค์กร

เนื้อหาสาระในบทนี้เกี่ยวกับปรัชญา แนวคิด และศาสตร์สู่การบริหารจัดการองค์กร แนวความคิดจากพระวจนะธรรมของพระเจ้า(A Bible Philosophy of Management) โดยได้เปรียบเทียบกับปรัชญา และแนวคิดการบริหารภาคส่วนธุรกิจ การบริหารทั่วไปในสังคมโลก (Secular World Management) ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์รูปแบบ และหลักการบริหารจัดการองค์กรของมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย ซึ่งยึดเอาแนวคิดหลักสำคัญ 4 ประเด็น คือ การวางแผน(Planning) การจัดองค์กร(Organizing) การนำ หรือการอำนวยการ(Leading or Directing) และการควบคุมดูแล(Controlling) เป็นกรอบแผนงาน และแนวทางการปฏิบัติโดยยึดเอาพระธรรมของพระเจ้าเป็นฐานในการคิดจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในภาพรวมขององค์กร และจัดทำแผนปฏิบัติให้

สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ รวมทั้งการกำหนดกิจกรรม และโครงการต่างๆ พร้อมกับการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่าย

ในบทนี้ข้าพเจ้าได้นั่น และให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำหรือผู้บริหาร คริสเตียนที่มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งข้าพเจ้าได้เรียนรู้จากตัวอย่างของผู้นำในพระคัมภีร์ และรูปแบบการบริหารจัดการที่องค์พระเยซุสคริสต์ทรงกระทำไว้เป็นแบบอย่างที่ดี และที่สำคัญคือขององค์ทรงทำงานอย่างมีเป้าหมาย หรือแผนการ พระองค์ทรงยึดมั่นในการกิจที่ยิ่งใหญ่นั่นคือการช่วยเหลือมนุษย์ให้หลุดพ้นจากบาป เช่นเดียวกัน ลักษณะสำคัญและเป้าหมายสูงสุดของมุลนิธิศุภานิมิตแห่งประเทศไทยคือการช่วยเหลือผู้ยากไร้ขัดสน และผู้ที่ดำเนินชีวิตในภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคม และได้รับการพัฒนาเปลี่ยนแปลงชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ คือชีวิตนิรันดร์ในองค์พระเยซุสคริสต์

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร และการดำเนินพันธกิจของมุลนิธิศุภานิมิตแห่งประเทศไทย

การสำรวจความคิดเห็นได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้จัดการฝ่าย ซึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารองค์กรด้วย ทั้งหมด 16 คน และจากผู้จัดการแผนกจำนวน 16 คน วิธีการสอบถามตามแบบสอบถาม และตอบกลับ คือส่งผ่าน e-mail ขององค์กร หรือ Lotus Notes แล้วโทรศัพท์แจ้ง สร้างความเข้าใจ หลังจากนั้นจึงประมวลผลจากการตอบคำถามต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาข้อสรุปต่อไป

ผลสรุปของการวิเคราะห์ตอบแบบสอบถามคือ จากการสำรวจความคิดเห็นในเบื้องต้น ว่ามุลนิธิศุภานิมิตแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินตามแผนยุทธศาสตร์ปรับเปลี่ยนองค์กรในลักษณะรับการสนับสนุนจากภายนอก ผนวกกับการระดมทุนภายใต้ประเทศ มาเป็นองค์กรที่ระดมทุนภายใต้ประเทศ เพื่อสนับสนุนพันธกิจภายใต้ของตนเอง และยังสามารถซ้ายเหลือพันธกิจประเทศอื่นๆได้อีกด้วย ความเห็นส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางที่เห็นด้วย คือค่อนข้างมีทัศนะคดีเชิงบวกกับนโยบาย แนวทางการปฏิบัติ และอื่นๆ จะมีค่อนข้างไม่เห็นด้วยในบางกรณี เช่นเรื่องคุณภาพชีวิตของพนักงาน และเรื่องขั้นตอนกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งผู้บริหารควรต้องค้นหาสาเหตุของการไม่เห็นด้วย แต่ต้องเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ปราศจากอคติใดๆ เพื่อว่าความเห็นดังกล่าวอาจมีวิธีการแก้ไขที่ดี และเป็นที่เข้าใจกันทุกฝ่าย ตลอดจนถึงพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่จริง จึงเป็นวิธีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และเข้าใจในความรู้สึกนึกคิดของเพื่อนร่วมงาน ในฐานะคริสเตียนด้วยกัน ดังเช่นที่พระเยซุสคริสต์บริหารงานพันธกิจร่วมกับสาวก และก็ได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ทุกประการ

บทที่ 5 สรุปความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

ข้าพเจ้าได้สรุปประเด็น สารสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร และทิศทางการดำเนินพันธกิจตามแผนยุทธศาสตร์ของมูลนิธิศูนย์นิมิตแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นรูปแบบบูรณาการแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดสมดุล และเหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศไทยทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และกระบวนการทางค่านิยม(Paradigm)การพัฒนาเปลี่ยนแปลงชีวิตของคนในสังคม โดยยึดหลักการพัฒนาที่มีองค์พระเยซูคริสต์เป็นศูนย์กลางการดำเนินชีวิต(Christ-centered) มุ่งเน้นการพัฒนาชีวิตของเด็ก(Child-focused) และให้ชุมชนเป็นฐานของกระบวนการพัฒนา (Community-based)

ข้าพเจ้าได้นำผลการสำรวจความคิดเห็นของพนักงานระดับบริหารโดยแยกกลุ่มความคิดเห็นเป็น 6 ประเด็นหลัก คือ (1)ลักษณะการบริหารองค์กรคริสต์เดียนที่ประสบความสำเร็จ ก้าวหน้า (2)ทรัพยากรบุคคล ที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านทัศนคติ และความรอบรู้ (3)ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการองค์กร และการดำเนินพันธกิจที่มุ่งเน้นด้านประสิทธิภาพ (4)พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ให้เกิดประสิทธิภาพ และพนักงานเรียนรู้ทันสถานการณ์ (5)ควบคุม การบริหารจัดการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ (6)การแก้ไขปัญหา อุปสรรค ขณะดำเนินพันธกิจ ด้วยการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับข้อเสนอแนะ ข้าพเจ้าได้สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร และการดำเนินพันธกิจโดยอาศัยข้อมูลที่ได้รับจากคำตอบตามแบบสอบถามความคิดเห็นซึ่งเน้นใน การพัฒนา และปรับปรุงองค์กรในภาพรวม ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังกล่าวจะเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการบริหารของมูลนิธิศูนย์นิมิตแห่งประเทศไทยจะดำเนินไปพิจารณา และประเมิน ความเห็นต่างๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะไปจัดทำกรอบทวน และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร ต่อไป